

WSOY

Mära ja Ruusu

TÄHTI-
OPPILAS

SOFIE
SAREN-
BRANT

Suomentanut Iina Quist

SOFIE
SAREN-
BRANT

*Mira ja
Ruusu*

TÄHTIOPPILAS

Suomentanut Iina Quist

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ | HELSINKI

Ensimmäinen painos

Ruotsinkielinen alkuteos

Mira och Månen. Min stjärna för alltid

Teksti © Sofie Sarenbrant 2024

Published in the Finnish language by arrangement
with Rights & Brands

Ser du månen där du är ikväll?

(Tillsammans igen)

Musiikki ja teksti: Thomas Stenström

© Warner Chappell Music Scandinavia AB.

Julkaistu Notfabriken Music Publishing AB:n luvalla.

Laulun sanat suomentanut tätä kirjaa varten Iina Quist.

Suomenkielinen laitos © Iina Quist ja WSOY 2025

Werner Söderström Osakeyhtiö

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-951-0-51726-0

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@wsoy.fi

Kauniille Jeddanille, olet ikuisesti sydämessäni.

Näetkö kuun siellä, missä oletkaan?

Tänä iltana me yhdessä se alas otetaan

Näetkö auringon, joka laskee kerrostalojen taa?

Jos suljet silmäsi, me yhdessä taas ollaan

Jos suljen silmäni, me yhdessä taas ollaan

Luku 1

Asfaltinharmaalla koulun pihalla tungeksii hienosti pukeutuneita oppilaita ja heidän iloisia vanhempiaan ja sisaruksiaan. Kirkas auringonvalo häikäisee Miraa, joka on hiestä tahmea lyhyen pyörämatkan jäljiltä. Tänään täytyy olla ennätyslämmintä, hän miettii ja lukitsee liilan polkupyöränsä äidin pyörän viereen.

– Onpa täällä saatu kaunista jälkeä aikaan, äiti sanoo ja osoittaa kukkia, jotka koristavat koulun sisäänkäyntiä.

Ulko-oven vieressä on tilapäinen lava ja sen päällä isokokoisia kaiuttimia jalustoilla. Liian lähelle kaiutinta osuvasta mikrofoniasta lähtee korviahuumaava ujellus, joka saa puheensorinan pihamaalla vaikenemaan.

– Voi, ei ollut tarkoitus, kimeä ääni lausuu mikrofoniin. – Teille, joilla on vielä kuulo tallella, haluan toivottaa tervetuloa koulumme päättäjäisjuhlaan.

Fanny, koulun suosituin tyttö, hymyilee leveästi. Hänen vaaleat hiuksensa on muotoiltu suurille laineille, ja siniset silmät hehkuvat itsevarmuuttavalla. Mira sovitti samanlaista lyhyttä valkoista, olkaimetonta housumekkoa tätä päivää varten. Mutta hän ripusti sen takaisin henkariin hintalapun nähtyään.

Kahdeksansataa kruunua.

Onneksi hän on melko tyytyväinen polvipituiseen röyhelömekkoonsa, joka löytyi puoleen hintaan. Eikä tämä sitä paitsi ole hänen viimeinen päivänsä yläkoulussa, kuten Fannylla. Mira päättää vasta seitsemännen luokan.

Joku koputtaa häntä olalle.

Hän pyörähtää ympäri, niin että valkoinen kangas hulmahtaa pohkeiden kohdalla. Sääret, hän unohti ajella ne. Toivottavasti kukaan ei huomaa. Etenkään Melvin.

– Näytätpä hyvältä, he sanovat yhteen ääneen.

Pojan vihreät silmät kimmeltävät ja kihara tukka on vedetty sykerölle niskaan. Tänään hän on pukeutunut sileään vaaleaan paitaan ja beeseihin chinoihin.

Ei ratsastusvaatteisiin, joissa Mira on pitkälti tottunut hänet näkemään.

Äiti tervehtii Melvinin isää, Jensiä, kohteliaasti. Tämä pyyhkäisee ruskeaa hiuskuontaloaan ja hymyilee paljastaen tasaisen, valkoisen hammasrivistönsä. Melvin on ilmiselvä kopio isästään.

– Rebecca, hauska nähdä sinua!

Molemmat ottavat vauhtia halatakseen, mutta kumpikaan ei vie aietta loppuun asti. Eivät he niin hyvin toisiaan tunne, vaikka Jens maksoikin Miran ratsastustunnit silloin, kun heillä ei ollut varaa ja Melvin halusi toimia kiltin ystävän tavoin. Äiti on tarjoutunut maksamaan kaiken takaisin, mutta Jens ei suostu vastaanottamaan rahoja. Sitä Mira ei aio hyväksyä. Hän ei halua olla mikään niukin naukin toimeentuleva tyttörukka. Jonakin päivänä hänestä tulee vielä rikas. Silloin hän aikoo pitää huolen, että Jens saa takaisin joka ikisen kruunun. Korkojen kera.

Jensin kädestä sojottaa viisi punaista ruusua.

Äiti osoittaa kimppua nyökäten.

– Olet ostanut kukkiakin?

– Kyllä, opettajille, Jens selventää. – Vaivainen ruusu kullekin, mutta ele on lähinnä symbolinen. He tekevät uskomattoman hienoa työtä. Miten me pärjäisimme ilman opettajiamme?

– Totta tosiaan, Rebecka mumisee ujosti ja kuopii jalallaan asfalttia.

Häntä nolostuttaa silmin nähden, sillä hän työskentelee itsekkin opettajana. Ei tässä koulussa, mutta kuitenkin. On varmasti hienoa kuulla olevansa tärkeä.

Mira vilkaisee tyhjin käsin seisoskelevaa äitiään. Heidänkin olisi ilman muuta pitänyt hankkia jotain.

– Soitamme teille kaksi kappaletta, Fannyn ääni kaiuttimissa keskeyttää.

Poika sähköpianon takana asettaa sormensa koskettimille, ja Mira pidättää hengitystään. Live-musiikki saa hänet aina hermoilemaan, lähinnä koska joku voi soittaa väärin tai laulaa pieleen. Jos hänelle itselleen kävisi niin, hän häpeäisi silmät päästään. Mutta niin ei tapahdu, sillä hän ei ikinä maailmassa uskaltaisi esiintyä koko koulun edessä.

Fanny tapaa säveltä ja alkaa laulaa Lalehin ”Goliatia”.

– Ihoni on kananlihalla, äiti kuiskaa ja osoittaa nyppyläistä käsivarttaan, joka muistuttaa heidän eilisellä päivällisellä puoliksi syömäänsä broileria.

Äiti on alkanut käydä suihkurusketuksessa, ja hänen ihonsa on muuttunut kummallisen oranssin-

ruskeaksi. Se näyttää oudolta, mutta isoin ongelma on, että hänen rinnallaan Mira näyttää kovin kalpealta. Vitivalkoiselta A4-paperilta. Mira vilkaisee pikaisesti itseään äidin tummista aurinkolaseista. Arkinen olemus, ruskeanvihreät silmät ja tumma, letitetty tukka. Täysi vastakohta verrattuna Fannyn enkelimäisiin kasvoihin, joiden ansiosta tästä tuli koulun Lucia-neito.

Nyt äiti on kaiken lisäksi lumoutunut Fannyn laulusta.

Miran mielessä äidin hiljattain lausumat sanat kiepsahtavat pääläelleen. Oikeasti äiti sanoi toivovansa tytärtä, josta voisi olla ylpeä. Fiksua tytärtä, jonka hyvillä arvosanoilla voisi kehuskella. Reipasta tytärtä, joka voittaisi estekilpailuja ja uskaltaisi laulaa koko koulun edessä.

Ei jotakuta, joka aiheuttaa vain pettymyksen toisensa perään. Jolla on erityisopettajia, mukautettu lukujärjestys, paljon poissaoloja ja takanaan vaivalloisia tutkimuksia lasten- ja nuortenpsykiatrialla.

Silmäluomet raskaina Mira katselee Fannya, joka on taitava kaikessa. Myös Melvin ja Jens näyttävät vaikuttuneilta, mikä tekee kaikesta vielä pahempaa. Laulu sujuu nuotilleen oikein, eikä

tytön kasvoilla häivähdä merkkiäkään epäröinnistä. Hän seisoo lavalla kuin olisi syntynyt sinne eikä olisi koskaan sieltä poistunut. Fanny on paras myös ratsastamisessa. Hän kilpailee Smedslättens ratsastuskoulun nimissä ja on voittanut lukemattomia palkintoruusukkeita.

Useimmat Kuulla, Miran unelmien hevosella.

Mira rauhoittuu heti ajatellessaan valkoista D-ponia, jolla on pehmeä, tummanharmaa turpa. Parasta ystäväänsä. Pian he saavat jälleen nähdä toisensa.

Ikävän iskettyä Mira kaivaa käsilaukustaan puhelimen, jotta voi selata Instagram-profilia, jonka Fanny on luonut Kuun nimiin. Viimeisin julkaisu on monta viikkoa vanha. Mutta ei sen väliä. Syöte on täynnä kuvia upeasta valkoisesta ponista, jolla on pirtsakka ja utelias katse. Miran sydän täyttyy lämmöstä ja rakkaudesta.

Kiihkeät aplodit ja vihellykset viiltävät aivoja.

– Kiitos, Fanny lausuu mikrofoniin.

Kuu pyyhkiytyy pois, ja Mira palaa jälleen koulun pihalle muiden oppilaiden, opettajien, vanhempien ja sisarusten joukkoon.

Yhtäkkiä hän tajuaa, missä on. Sydän hakkaa lujempaa, kun hän vilkaisee ympärilleen. Hän

sormeilee hiuksiaan, ja pakokauhu yltyy. Kenelläkään, oikeasti kenelläkään yli kahdeksanvuotiaalla ei ole lettejä. Hätäisesti Mira kiskoo kumilenkin irti ja avaa hiuksensa.

– Sinähän olit niin nätтинä, äiti sanoo hieman liian kovaan ääneen.

Miksi hän ei voi vain olla hiljaa?

Mira haluaisi vajota maan alle.

Toivottavasti Melvin ei kuullut.

Joskus Mira miettii, luuleeko äiti hänen olevan yhä päiväkodissa. Muuten tämä olisi ehdottanut Miralle toisenlaista kampausta ennen kuin he lähtivät pyörimään kotoa.

Musiikki alkaa raikua kaiuttimista ennen kuin tunnelma ennättää jähmettyä liiaksi. Kiitos Fanny, Mira kerrankin ajattelee.

Toisinaan hänen läsnäolonsa on paikallaan.

– Oletko sä innoissasi? Melvin kysyy.

Mira nyökkää, sillä hän tietää, mitä poika tarkoittaa.

Odotus väreilee ilmassa. Kesäloma alkaa vajaan kahden tunnin kuluttua. Silloin koittaa se, minkä eteen Mira on uurastanut koko kevään. Jonka rahoittamisen eteen hän on paiskinut töitä. Raahannut ruokakasseja kaupasta yläkerran Gunne-

lille. Siivonnut rappukäytävää. Tehnyt kaiken vain tietty tavoite tähtäimessään: Ratsastusleiri Kuun kanssa. Ja myös Melvinin, totta kai.

Luku 2

Kotona ruokapöydän keskellä odottaa vaaleanpunainen, violetilla silkkinauhalla somistettu paketti.

– Ole hyvä, äiti sanoo. – Se on päättäjäislahjasi. Olet ponnistellut kovasti tällä lukukaudella, ja olen sinusta tosi ylpeä.

Tuskinpa vain, eihän Mira edes saanut arvosanaa kaikista aineista. Mutta hän ei esitä vastalauseita. Parasta olla muistuttamasta asiasta nyt. Äidin kirkkaat silmät tukahduttavat Miran pään sisällä vellovan kielteisen puheen.

– Ajattelin, että saattaisit tarvita tätä ratsastusleirillä, äiti toteaa.

Ei kai äiti ole voinut ostaa... Ei, Mira tyrehdyttää ajatuksensa. Hän ei halua ottaa sitä riskiä, että pettyy.

Äiti panee tarjolle kaksi prinsessaleivosta ja lasin maitoa. Kahvinkeitin porisee tiskipöydällä ja levittää ilmoille hajua, jonka kanssa Mira on oppinut elämään, vaikka nyrpistääkin aina nenäänsä ja hengittelee syvään.

– Toivottavasti se on mieluinen.

Uteliaisuus ottaa vallan, mutta nauha haraa vastaan, kun Mira yrittää avata sen.

– Murtovarma, äiti nauraa, kiskoo keittiönlaatikon auki ja ojentaa Miralle sakset.

Mira leikkaa nauhan poikki ja repii kiiltävän paperin. Ruskean pahvikotelon sisällä on jotakin pehmeää. Mira tajuaa heti, mikä se on.

– Ihanko oikeasti? hän sanoo ja heittäytyy äidin kaulaan.

Hopeanvärinen satulahuopa, jota Mira todella toivoi ratsastusleiriä varten mutta johon hänellä ei ollut varaa. Äiti siis muisti sen ja päätti käyttää siivun osa-aikapalkastaan täyttääkseen Miran toiveen.

– Kiitos tosi paljon.

Maailman huomaavaisin äiti.

He mutustavat prinsessakakkua, kunnes vatsaan ei mahdu enää muruakaan.

– Haluatko loput? äiti kysyy.

– En, olen ihan ähky. Sitä paitsi mun pitää pakata loppuun.

Mira haluaa kaiken olevan valmista, sillä muuten hän pyörii sängyssä koko yön murehtien, että on unohtanut jotain. Ehkä hän makaa valveilla joka tapauksessa, sillä lukemattomat eri ajatukset pitävät hänen aivonsa hereillä: Millaista on jakaa mökki Melvinin kanssa? Keitä muita leirille osallistuu? Saako hän uusia ystäviä? Mitä vaatteita hän ottaa mukaan?

Mira sivelee sormillaan mustaa glitterihaalaria. Ei, mihin hän sitä muka tarvitsee? Leirille ei ole järkeä pakata mitään hienoa, sillä siellä hän on kaikki päivät hiessä ja liassa. Sitten mieleen juolahtaa seuraava huolenaihe: mitä jos hänellä alkaa menkat? Se olisi katastrofi. Suihkut ja vessat saattavat olla ällöttäviä. Jos siellä ylipäättään on kylppäriä? Joo, täytyyhän sellainen olla? Entä jos ruoka on pahaa? Tai jos joku yskii ja tartuttaa häneen flunssan.

– Lopeta jo, hän keskeyttää hourailunsa. – Hyvin kaikki menee. Vuoden paras kokemus.

Sitä se on aivan varmasti, sillä hän saa viettää joka päivä aikaa Kuun kanssa. Ja turvautua Melviniin ratsastusrupeamien välissä. Sydän alkaa lyödä levollisemmin, ja hän silmäilee huonettaan.

Selviytyykö hän ilman rakasta nurkkaustaan, jossa hänellä on tapana istuskella päiväkirjansa ääressä? Äiti viheltelee keittiössä tiskejä kolistelllessaan. Kurkkuun nousee pala. Tämä on ensimmäinen kerta, kun he ovat melkein kokonaisen viikon erossa toisistaan.

Tuleeko Miralle häntä ikävä?

Entä päinvastoin?

Mira häättää ajatukset loitolle. Tarkoitus ei ollut märehdiä vaan pakata.

Päiväpeitolla lojuu pitkä muistilista: kypärä, saappaat, ratsastusvaatteet, turvaliivi, hoitolaukku, viisi kiloa porkkanoita, makuupussi, tyyny, lakanat, bikinit, puhelimen laturi, karvanpoistohöylä ja kaikkea muuta olennaista.

Ikkunasta kantautuva raitiovaunun kirskahdus sotkee hänen ajatuksensa. Jotain muutakin hänen piti vielä muistaa. Ai niin, *Hevosystäväni*, johon hän voi täyttää tietoja nelijalkaisista suosikeistaan. Ja kaksijalkaisistakin sen puoleen. Eniten Miraa kuitenkin kiinnostaa varsinaisen ratsastuspäiväkirjan pito. Muistiinpanojen kirjoittaminen jokaisen tunnin jälkeen, jotta hän muistaa, mitä on oppinut. Tavoitteena on kehittyä paremmaksi ratsastajaksi. Siinä määrin taitavaksi, että hän saisi lähteä kilpailemaan Kuulla.

Lopuksi hän viikkaa satulahuovan ja silittää sen välkehtiviä saumoja sormenpäillään. Kuun oikea nimi on Silver Moon. Sen takia Mira halusi nimenomaan hopeanvärisen loimen.

Kuusta tulee ratsastusleirin komein poni.

Luku 3

Mälaren levittäytyy sillan molemmin puolin Ekerössä Tukholman ulkopuolella. Järven pinnalla keinuu joutsen, ja Mira kaipaa pulahdusta. Eniten hän kaipaa kuitenkin Kuuta. Hän avaa auton ikkunan ja antaa ilman leyhytellä kasvojaan. Kesäpäivät kotona asunnossa ovat olleet sietämättömiä kuumuuden takia. Sekä odotuksen. Mutta nyt he ovat vihdoinkin matkalla kohti sitä, mistä Mira on unelmoinut jo monta kuukautta. Ratsastusleiriä.

– Meillä tulee olemaan niin hauskaa, hän sanoo haaveillen ja näkee mielessään Kuun valkoisen turkin ja tumman turvan.

Äidin katse pitäytyy tiessä.

– Kuu on ratsastusleirin ajan mun oma poni. Ihan vain mun.

– Kaikki ei välttämättä mene aivan niin kuin olet ajatellut.

– Mitä sä meinaat? Mira kummastelee.

Mahanpohjasta vihlaisee.

Äiti nielaisee kuuluvasti, räpyttää silmiään muutamahan otteeseen eikä käännä katsettaan häneen.

– Tarkoitan vain, ettei kannata olla liian suuria odotuksia.

Miksi äiti tuollaisia puhuu? Eikö hän voi olla iloinen oman tyttärensä puolesta? Äitihän on jo paremmassa kunnossa, ja kaiken kukkuraksi hänelläkin on pitkä kesäloma edessä. Miksi hänen pitää olla niin tympeä?

Mira ei siitä huolimatta takerru asiaan vaan jatkaa leirin miettimistä. Tilalle on matkaa enää kymmenisen kilometriä. Se sijaitsee keskellä metsää, veden äärellä. Kumpikohan saapuu paikalle ensin, hän vai Melvin?

Suunnitelmana on, että Melvin nukkuu kerros-sängyn yläpedillä, sillä Mira ei tykkää korkeista paikoista. Voi, miten mukavaa heillä tuleeekaan olemaan. He pulisevat sängyssä ennen nukahtamistaan. Päivisin Mira hoitaa Kuuta. Jokainen saa oman ponin leirin viideksi päiväksi. Hän kuvittelee, miten laukkaa Kuun selässä niittyjen halki ja

pysähtyy sitten nurmipiknikille parhaan ystävänsä Melvinin kanssa.

Kuu on itse asiassa Smedslättenin ratsastuskoulun poni, mutta se on leirillä lainassa. Sen kaverit Zorro, Kössi ja Kenta ovat siellä myös, mutta onneksi Pikkumies ei ole. Melvin on saanut sen estekisoissa ratsukseen kaksi kertaa peräjälkeen. Tallin kookkaimman hevosen, joka suostuu tuskin ravaamaan maassa lojuvan puomin yli.

– Vaikka kaikki ei menisikään juuri niin kuin olit ajatellut, se ei tarkoita, että asiat menevät huonosti, äiti toteaa ja on nähtävästi päättänyt tuhota kaiken.

Rinnassa leimahtaa, ja ilo katoaa Mirasta saman tien.

– Miksi sun pitää olla niin ankee?

– Enhän minä ole?! Realistinen ja negatiivinen ovat kaksi eri asiaa. Yritän vain valmistaa sinua siihen, että asiat voivat mennä toisella tavalla.

Suuri sininen linja-auto näyttää vilkkua, jotta pääsee takaisin tielle jätettyään matkustajia pois kyydistä. Äiti hiljentää ja päästää bussin edelle.

– Mistä lähtien positiivisuus on ollut kiellettyä? Mira kivahtaa pettyneenä.

Äidin kasvoille lankeaa varjo, ja hän osoittaa kylttiä.

Vihdoin odotus on chi.

Kolmetoistavuotiaan Miran kesäloma alkaa. Pian hän pääsee kauan odottamalleen ratsastusleirille, jonka maksoi omilla rahoiltaan. Siellä hän aikoo laukata suosikkiponillaan Kuulla ja olla ystävänsä Melvinin kanssa.

Kun Mira sitten kuulee, että ei välttämättä saakaan ratsastaa Kuulla, hän hätäntyy. Entä jos koeratsastus ei suju hyvin? Vaikuttaa myös siltä, että Melvin haluaa mieluummin viettää aikaa ratsutilalla asuvan pojan kanssa. Mira jatkaa taisteluaan sopeutuakseen, myös silloin kun asiat eivät mene hänen kuvittelemallaan tavalla. Lopulta ne saattavat sujua jopa paremmin!

Tähtioppilas on sympaattisen heppasarjan kolmas osa. Dekkareistaan tunnettu Sofie Sarenbrant on kirjoittanut nuorille kosketavan tarinan unelmista ja pettymyksistä, ystävyydestä ja ulkopuolisuudesta.

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-51726-0

Kannen kuva: Filippa Widlund